

Bruksela, 17 czerwca 2021 r.
(OR. en)

9920/21

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2021/0159 (NLE)

ECOFIN 606
CADREFIN 296
UEM 161
FIN 474

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	17 czerwca 2021 r.
Do:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, sekretarz generalny Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2021) 328 final
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DECYZJI WYKONAWCZEJ RADY w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Grecji

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2021) 328 final.

Załącznik: COM(2021) 328 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 17.6.2021 r.
COM(2021) 328 final

2021/0159 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Grecji

{SWD(2021) 155 final}

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Grecji

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności¹, w szczególności jego art. 20,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Pandemia COVID-19 ma destrukcyjny wpływ na gospodarkę Grecji. W 2019 r. produkt krajowy brutto (PKB) na mieszkańca Grecji w cenach bieżących wyniósł 55 % średniej unijnej. Według prognozy Komisji z wiosny 2021 r. realny PKB Grecji zmalał w 2020 r. o 8,2 %, a jego spadek ma zgodnie z przewidywaniami wynieść 4,5 % w latach 2020 i 2021 w ujęciu łącznym. Utrzymujące się od dłuższego czasu wyzwania mające wpływ na wyniki gospodarcze w średnim okresie obejmują w szczególności wysoki poziom bezrobocia długotrwałego, niski wzrost wydajności wynikający z tego, że duża część aktywności gospodarczej przypada na sektory tradycyjne i sektory niskoinnowacyjne; a także duże obciążenie regulacyjne, biurokracja oraz powolny i nieefektywny system wymiaru sprawiedliwości hamujące inwestycje prywatne.
- (2) W dniach 9 lipca 2019 r. i 20 lipca 2020 r. Rada skierowała do Grecji zalecenia w kontekście europejskiego semestru. W szczególności w 2019 r. Rada zaleciła Grecji podjęcie w 2019 i 2020 r. działań mających na celu a) osiągnięcie trwałego ożywienia gospodarczego i wyeliminowanie nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej poprzez kontynuowanie i zakończenie reform zgodnie z zobowiązaniami poprogramowymi podjętymi na posiedzeniu Eurogrupy w dniu 22 czerwca 2018 r. (zalecenie krajowe nr 1 z 2019 r.)²; oraz b) skoncentrowanie polityki

¹ Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17.

² Te zobowiązania do prowadzenia określonej polityki dotyczą reform strukturalnych zapoczątkowanych w ramach programów dostosowań gospodarczych w celu poprawy funkcjonowania greckiej gospodarki,

gospodarczej związanej z inwestycjami na zrównoważonym transporcie i logistyce, ochronie środowiska, efektywności energetycznej, projektach w zakresie energii ze źródeł odnawialnych i połączeń międzysystemowych, technologiach cyfrowych, badaniach i rozwoju, kształceniu, umiejętnościach, zdolności do zatrudnienia, zdrowiu oraz odnowie obszarów miejskich, z uwzględnieniem różnic regionalnych i konieczności zapewnienia włączenia społecznego (zalecenie krajowe nr 2 z 2019 r.). W 2020 r. Rada zaleciła Grecji podjęcie w 2020 i 2021 r. a) wszelkich działań, zgodnie z ogólną klauzulą wyjścia, niezbędnych do skutecznego zaradzenia pandemii COVID-19 i do wspomoczenia gospodarki, a następnie wsparcia jej odbudowy; gdy pozwolą na to warunki ekonomiczne – prowadzenie polityk fiskalnych mających na celu osiągnięcie ostrożnej sytuacji fiskalnej w średnim terminie i zapewnienie zdolności do obsługi długu, przy jednoczesnym zwiększeniu inwestycji; wzmocnienie odporności systemu ochrony zdrowia oraz zapewnienie odpowiedniego i równego dostępu do opieki zdrowotnej (zalecenie krajowe nr 1 z 2020 r.); b) łagodzenie wpływu kryzysu na zatrudnienie i sytuację społeczną, m.in. poprzez wprowadzenie środków, takich jak mechanizmy zmniejszonego wymiaru czasu pracy, i zapewnienie skutecznego wsparcia aktywizacji zawodowej (zalecenie krajowe nr 2 z 2020 r.); c) szybkie wdrożenie środków mających zapewnić gospodarce płynność oraz stały dopływ kredytów i innych form finansowania, ze szczególnym uwzględnieniem MŚP najbardziej dotkniętych kryzysem; przyspieszenie realizacji gotowych projektów w zakresie inwestycji publicznych i promowanie inwestycji prywatnych, aby wspierać odbudowę gospodarki; ukierunkowanie inwestycji na zieloną i cyfrową transformację, w szczególności na bezpieczny i zrównoważony transport i logistykę, czyste i wydajne wytwarzanie i wykorzystanie energii, infrastrukturę ochrony środowiska, a także wysokiej przepływności infrastrukturę cyfrową oraz umiejętności cyfrowe; zwiększenie skuteczności administracji publicznej i skali cyfryzacji administracji publicznej oraz promowanie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw (zalecenie krajowe nr 3 z 2020 r.); oraz d) kontynuowanie i zakończenie reform zgodnie z zobowiązaniami na okres po zakończeniu programu podjętymi na posiedzeniu Eurogrupy w dniu 22 czerwca 2018 r. w celu wznowienia trwałej odbudowy gospodarczej po stopniowym wycofaniu ograniczeń nałożonych z powodu pandemii COVID-19 (zalecenie krajowe nr 4 z 2020 r.). Po dokonaniu oceny stanu wdrożenia tych zaleceń krajowych na chwilę przedłożenia planu odbudowy i zwiększania odporności Komisja stwierdza, że osiągnięto znaczące postępy w odniesieniu do zaleceń dotyczących działań niezbędnych do skutecznego zaradzenia pandemii, w tym jeżeli chodzi o wdrażanie takich środków, jak mechanizmy zmniejszonego wymiaru czasu pracy oraz zapewnianie płynności przedsiębiorstwom dotkniętym skutkami pandemii, a także w odniesieniu do zalecenia dotyczącego kontynuowania i zakończenia reform zgodnie ze zobowiązaniami na okres po zakończeniu programu podjętymi na posiedzeniu Eurogrupy w dniu 22 czerwca 2018 r.

- (3) W dniu 2 czerwca 2021 r. Komisja opublikowała szczegółową ocenę sytuacji dla Grecji na podstawie art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

a ich ukończenie przewidziane jest do połowy 2022 r. Podlegają one monitorowaniu w ramach wzmocnionego nadzoru, a postępy ocenia się w kwartalnych sprawozdaniach z postępów, ze szczególnym uwzględnieniem takich obszarów, jak: (i) polityka fiskalna i fiskalno-strukturalna, (ii) dobrobyt społeczny, (iii) stabilność finansowa, (iv) rynek pracy i rynki produktowe, (v) holding zarządzający wybranymi aktywami skarbu państwa (ang. Hellenic Corporation of Assets and Participations, HCAP) i prywatyzacja oraz (vi) modernizacja administracji publicznej.

nr 1176/2011³. W wyniku analizy Komisja stwierdziła, że Grecja boryka się z nadmiernymi zakłóceniami równowagi makroekonomicznej, w szczególności związanymi z wysokim długiem sektora instytucji rządowych i samorządowych, niezakończonym przywracaniem równowagi zewnętrznej oraz wysokim odsetkiem kredytów zagrożonych, czemu towarzyszy wysokie bezrobocie i niski wzrost potencjalny.

- (4) [W zaleceniu Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro wezwano państwa członkowskie będące członkami strefy euro do podjęcia działań, w tym poprzez ich plany odbudowy i zwiększania odporności, m.in. w celu zapewnienia kursu polityki wspierającego odbudowę oraz dalszej poprawy konwergencji i odporności oraz trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. W zaleceniu Rady wezwano również do wzmocnienia krajowych ram instytucjonalnych, zapewnienia stabilności makrofinansowej oraz dokończenia budowy UGW i wzmocnienia międzynarodowej roli euro.] [If the Council recommendation is not adopted by the time of the CID adoption, the recital will be removed].]
- (5) W dniu 27 kwietnia 2021 r. Grecja formalnie przedstawiła Komisji swój krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241. Plan ten złożono po przeprowadzeniu procesu konsultacji zgodnie z krajowymi uregulowaniami, z władzami lokalnymi i regionalnymi, partnerami społecznymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, organizacjami młodzieżowymi i innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Odpowiedzialność krajowa za plany odbudowy i zwiększania odporności jest podstawą ich pomyślnej realizacji oraz ich trwałego wpływu na szczeblu krajowym i wiarygodności na szczeblu europejskim. Na podstawie art. 19 tego rozporządzenia Komisja oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność planu odbudowy i zwiększania odporności, uwzględniając wytyczne dotyczące oceny zawarte w załączniku V do tego rozporządzenia.
- (6) Plany odbudowy i zwiększania odporności powinny służyć realizacji ogólnych celów Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ustanowionego rozporządzeniem (UE) 2021/241 oraz Instrumentu UE na rzecz Odbudowy ustanowionego rozporządzeniem Rady (UE) 2020/2094⁴ w celu wspierania odbudowy po kryzysie wywołanym COVID-19. Powinny one promować spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną Unii poprzez przyczynianie się do realizacji sześciu filarów, o których mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241(7). Realizacja planów odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich będzie wymagać skoordynowanego wysiłku w zakresie inwestycji i reform w całej Unii. Dzięki skoordynowanej realizacji tych reform i inwestycji przy jednoczesnym wdrożeniu projektów transgranicznych będą one wzajemnie się wzmacniać i generować pozytywne efekty zewnętrzne w całej Unii. W związku z tym około jedna trzecia wpływu instrumentu na wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w państwach

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

⁴ Rozporządzenie Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r. ustanawiające Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (Dz.U. L 433I z 22.12.2020, s. 23).

członkowskich będzie wynikać z efektów zewnętrznych pochodzących z innych państw członkowskich.

Wyważona reakcja przyczyniająca się do realizacji sześciu filarów

- (7) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. a) i sekcją 2.1 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności stanowi w dużym stopniu (rating A) kompleksową i odpowiednio wyważoną reakcję na sytuację gospodarczą i społeczną, tym samym przyczyniając się odpowiednio do realizacji wszystkich sześciu filarów, o których mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241, z uwzględnieniem szczególnych wyzwań, alokacji finansowej dotyczącej danego państwa członkowskiego oraz wsparcia w formie pożyczki, o które wystąpiono.
- (8) Art. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241 stanowi, że zakres stosowania Instrumentu powinien odnosić się do obszarów polityki o znaczeniu europejskim, podzielonych na sześć filarów: a) zielona transformacja; b) transformacja cyfrowa; c) inteligentny, zrównoważony wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu, w tym spójność gospodarcza, miejsca pracy, produktywność, konkurencyjność, badania naukowe, rozwój i innowacje, a także dobrze funkcjonujący rynek wewnętrzny z silnymi MŚP; d) spójność społeczna i terytorialna; e) opieka zdrowotna oraz odporność gospodarcza, społeczna i instytucjonalna, w celu między innymi zwiększenia gotowości na sytuacje kryzysowe i zdolności reagowania kryzysowego; oraz f) polityki na rzecz następnego pokolenia, dzieci i młodzieży, takie jak edukacja i umiejętności. Reformy i inwestycje przewidziane w planie przyczyniają się do realizacji wszystkich sześciu filarów. Ponadto istnieje ogólna równowaga między filarami c), d), e) i f). Dlatego też plan stanowi w dużym stopniu kompleksową i odpowiednio wyważoną reakcję na sytuację gospodarczą i społeczną Grecji.
- (9) W szczególności jeżeli chodzi o zieloną transformację, plan obejmuje działania, które mają umożliwić przejście Grecji na niskoemisyjny model energetyczny, ograniczyć emisję gazów cieplarnianych, zwiększyć wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, promować efektywność energetyczną i renowację energetyczną budynków, wprowadzić bardziej zrównoważone rodzaje transportu oraz chronić środowisko naturalne. Reformy i inwestycje w zakresie transformacji cyfrowej dotyczą poprawy łączności i zasięgu łączności szerokopasmowej, cyfryzacji administracji publicznej i najważniejszych sektorów gospodarki oraz rozwoju infrastruktury cyfrowej i umiejętności cyfrowych. Aby wspierać inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu, w planie przewidziano działania, która mają przyczynić się do zwiększenia inwestycji prywatnych, m.in. w odniesieniu do MŚP, poprawy otoczenia działalności gospodarczej, poprawy wyników działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej, zwiększenia zatrudnienia i powiązania umiejętności z potrzebami rynku pracy, a także poprawy efektywności administracji publicznej i systemu wymiaru sprawiedliwości. Aby wzmocnić spójność społeczną, przewidziano ponadto interwencje, które ukierunkowano na wyzwania związane z uczestnictwem w rynku pracy i rozwojem umiejętności oraz na promowanie równych szans; wiele inwestycji będzie sprzyjało zwiększaniu spójności terytorialnej. Ponadto, aby złagodzić niekorzystne wstrząsy oraz umożliwić lepsze reagowanie na kryzysy, w planie przewidziano działania, które mają pomóc rozwiązać utrzymujące się od dawna problemy w systemach ochrony zdrowia i ochrony socjalnej (odporność społeczna), sprzyjać zapewnieniu stabilności dochodów publicznych, odporności

sektora finansowego oraz dywersyfikacji działalności gospodarczej (odporność gospodarcza), a także zapewnić efektywną administrację publiczną i należyte zarządzanie (odporność instytucjonalna). Jeżeli chodzi o polityki na rzecz następnego pokolenia, planuje się reformy i inwestycje na wszystkich poziomach edukacji, mające służyć cyfryzacji procesów i infrastruktury oraz rozwijaniu umiejętności cyfrowych potrzebnych młodzieży, a także działania ukierunkowane na wczesną edukację i opiekę nad dzieckiem.

- (10) Grecja zamierza promować inwestycje prywatne, wykorzystując w tym celu instrument pożyczkowy, w ramach którego należy stosować następujące kanały dystrybucji: (i) międzynarodowe instytucje finansowe, na podstawie umów operacyjnych, (ii) banki komercyjne, na podstawie otwartego zaproszenia do udziału w procedurze wyboru, (iii) platformę na potrzeby kapitału własnego, na podstawie umowy określającej zakres mandatu oraz (iv) moduł państw członkowskich InvestEU, na podstawie umowy o przyznanie wkładu. Wyżej wspomniane umowy oraz zaproszenie do udziału w wyborze banków komercyjnych powinny uwzględniać przepisy dotyczące kryteriów kwalifikacji wspieranych przedsiębiorstw na potrzeby zgodności z rozporządzeniem (UE) 2021/241 oraz wytycznymi technicznymi Komisji dotyczącymi stosowania zasady „nie czyni poważnych szkód” (2021/C58/01), zawierającymi wymogi dotyczące stosowania kontroli zrównoważonego charakteru projektów, wykazu działalności wyłączonej oraz przeprowadzenia przez niezależnego audytora obowiązkowych kontroli zgodności z prawem transakcji zwolnionych z kontroli zrównoważonego charakteru projektów, a także wyboru działań zgodnie z odpowiednimi przepisami unijnymi i krajowymi w zakresie ochrony środowiska. Zobowiązanie, zgodnie z którym międzynarodowe instytucje finansowe, banki komercyjne oraz InvestEU mają inwestować środki pieniężne w taki sposób, aby wspierać transformację klimatyczną i cyfrową, należy realizować, stosując metodykę określoną w załączniku VI i VII do rozporządzenia (UE) 2021/241, natomiast niezależni audytorzy powinni zweryfikować zgodność z zasadą nieczynienia poważnych szkód oraz z celem klimatycznym i cyfrowym na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/241.

Sprostanie wszystkim wyzwaniom lub znacznej ich części, które zostały wskazane w zaleceniach dla poszczególnych krajów

- (11) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) i sekcją 2.2. załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności ma przyczynić się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom lub znacznej ich części (rating A), które zostały wskazane w stosownych zaleceniach dla poszczególnych krajów, w tym w zakresie ich aspektów fiskalnych, oraz w zaleceniach wydanych na podstawie art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, skierowanych do Grecji, lub wyzwaniom wskazanym w innych stosownych dokumentach formalnie przyjętych przez Komisję w ramach europejskiego semestru. W odniesieniu do zalecenia krajowego nr 1 z 2019 r. i zalecenia krajowego nr 4 z 2020 r. polityki realizowane w celu wypełnienia szczegółowych zobowiązań podjętych przez Grecję na posiedzeniu Eurogrupy w czerwcu 2018 r. będą w dalszym ciągu monitorowane w ramach wzmocnionego nadzoru.
- (12) Zalecenia dotyczące natychmiastowej reakcji na pandemię środkami polityki fiskalnej można uznać za wykraczające poza zakres greckiego planu odbudowy i zwiększania

odporności. Zgodnie z postanowieniami ogólnej klauzuli wyjścia oraz w reakcji na pandemię COVID-19 oraz związane z nim pogorszenie koniunktury gospodarczej Grecja wprowadziła środki budżetowe mające na celu wzmocnienie możliwości systemu ochrony zdrowia, powstrzymanie pandemii oraz pomoc tym osobom i sektorom, które zostały szczególnie dotknięte jej skutkami. Ta zdecydowana reakcja polityczna złagodziła spadek PKB, co z kolei ograniczyło wzrost deficytu i długu publicznego⁵.

- (13) Plan obejmuje obszerny zestaw wzajemnie wzmacniających się reform i inwestycji, które przyczyniają się do skutecznego sprostania wszystkim wyzwaniom gospodarczym i społecznym określonym przez Radę w zaleceniach krajowych skierowanych do Grecji w ramach europejskiego semestru w 2019 r. i w 2020 r. lub znacznej części tych wyzwań, zwłaszcza w takich obszarach, jak: jakość i stabilność finansów publicznych, dostępność i odporność systemu opieki zdrowotnej, aktywne polityki w zakresie rynku pracy, polityki wspierające inwestycje publiczne i prywatne w obszarze edukacji, umiejętności i zdolności do zatrudnienia, badania i rozwój, bezpieczny i zrównoważony transport i logistyka, czyste i wydajne wytwarzanie i wykorzystanie energii, w tym energii ze źródeł odnawialnych oraz projekty w zakresie połączenie międzysystemowych, infrastruktura ochrony środowiska, odnowa obszarów miejskich oraz transformacja cyfrowa administracji publicznej i przedsiębiorstw. Plan obejmuje także znaczną liczbę działań ukierunkowanych na wyzwania w takich dziedzinach, jak: polityki fiskalno-strukturalne, dobrobyt społeczny, stabilność finansowa, rynek pracy i rynki produktowe, a także modernizacja administracji publicznej, stanowiących kontynuację zobowiązań na okres po zakończeniu programu oraz poszerzających i uzupełniających te zobowiązania. Ponieważ w planie położono duży nacisk na politykę inwestycyjną, politykę w zakresie zatrudnienia oraz politykę mającą na celu zwiększanie wydajności, wdrażanie planu ma w średnim terminie wesprzeć ożywienie gospodarcze, przez co ma się przyczynić do osiągnięcia ostrożnej sytuacji fiskalnej oraz do zapewnienia zdolności obsługi zadłużenia zgodnie ze stosownym zaleceniem krajowym (zalecenie krajowe nr 1 z 2020 r.). Proponowane aktywne polityki w zakresie rynku pracy są zróżnicowane i ukierunkowane na grupy wymagające wsparcia oraz mają na celu tworzenie miejsc pracy przy jednoczesnym przyczynianiu się do zielonej transformacji (zalecenie krajowe nr 2 z 2020 r.). W planie przewiduje się wspieranie działań, które mają pomóc sprostać ważnym wyzwaniom, przed jakimi stoi grecki system edukacji, a także znaczne inwestycje w umiejętności w oparciu o uczenie się przez całe życie, z dużym naciskiem na transformację cyfrową w obu segmentach edukacji (zalecenie krajowe nr 3 z 2020 r. i zalecenie krajowe nr 2 z 2019 r.). Proponuje się ukierunkowane działania w celu wspierania integracji społecznej słabszych grup, w tym osób z niepełnosprawnościami i osób doświadczających bezdomności, Romów oraz osób żyjących w skrajnym ubóstwie, a także różne działania w celu promowania uczestnictwa kobiet w rynku pracy (zalecenie krajowe nr 2 z 2020 r.).
- (14) W planie przewiduje się przyspieszenie realizacji gotowych projektów w zakresie inwestycji publicznych i promowanie inwestycji prywatnych w sektorach

⁵ Zalecenie dotyczące zalecenia Rady zawierającego opinię Rady w sprawie programu stabilności Grecji na 2021 r., COM(2021) 508 final.

priorytetowych, m.in. inwestycji, które przyczyniają się do cyfrowej i zielonej transformacji, obejmujących działania związane z efektywnością energetyczną, zrównoważonym transportem, ochroną środowiska i odnową obszarów miejskich; są one współmierne do odpowiednich wyzwań zgodnie z zaleceniami krajowymi dotyczącymi inwestycji publicznych i prywatnych (zalecenie krajowe nr 3 z 2020 r. i zalecenie krajowe nr 2 z 2019 r.). Ponadto w planie przewiduje się wspieranie działań, które mają pomóc sprostać wyzwaniom związanym z cyfryzacją administracji publicznej i przedsiębiorstw (zalecenie krajowe nr 3 z 2020 r. i zalecenie krajowe nr 2 z 2019 r.). Plan opiera się na kluczowych reformach strukturalnych, które zapoczątkowano w ramach programów dostosowań gospodarczych w celu usprawnienia szerzej rozumianego funkcjonowania gospodarki i których realizacja jest obecnie monitorowana w ramach wzmocnionego nadzoru, a także uzupełnia te reformy. W planie zaproponowano ambitne reformy otoczenia działalności gospodarczej, a także polityki rynku pracy i polityki społecznej, systemu ochrony zdrowia i administracji publicznej, w tym administracji podatkowej i wymiaru sprawiedliwości. Reformom tym towarzyszą inwestycje wspomagające ich wdrożenie (zalecenie krajowe nr 4 z 2020 r. i zalecenie krajowe nr 1 z 2019 r.)

- (15) Ponieważ w planie uwzględniono powyższe wyzwania, jego realizacja ma także przyczynić się do skorygowania nadmiernych zakłóceń równowagi makroekonomicznej, z którymi boryka się Grecja i które w szczególności są związane z wysokim długiem sektora instytucji rządowych i samorządowych, niezakończonym przywracaniem równowagi zewnętrznej oraz wysokim odsetkiem kredytów zagrożonych, czemu towarzyszy wysokie bezrobocie i niski wzrost potencjalny⁶.

Przyczynienie się do potencjału wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy oraz zwiększania odporności gospodarczej, społecznej i instytucjonalnej

- (16) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. c) i sekcją 2.3 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności ma mieć duży wpływ (rating A) na wzmocnienie potencjału wzrostu gospodarczego, tworzenie miejsc pracy oraz zwiększenie odporności gospodarczej, społecznej i instytucjonalnej Grecji, przyczyniając się do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych, w tym poprzez promowanie polityki na rzecz dzieci i młodzieży, na złagodzenie skutków gospodarczych i społecznych kryzysu związanego z COVID-19, a przez to na wzmocnienie spójności i konwergencji gospodarczej, społecznej i terytorialnej w Grecji oraz w Unii.
- (17) Symulacje przeprowadzone przez służby Komisji wskazują, że plan może zwiększyć realny PKB Grecji o wartość wynoszącą od 2,1 do 3,3 % do 2026 r.⁷ Plan opiera się kompleksowym „Planie rozwoju greckiej gospodarki” opublikowanym w listopadzie

⁶ Te zakłócenia równowagi makroekonomicznej są przedmiotem zaleceń wydanych na podstawie art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 w 2019 i 2020 r.

⁷ Takie symulacje odzwierciedlają ogólny wpływ NGEU, który także obejmuje pulę środków finansowych z przeznaczeniem na ReactEU, a także zwiększone pule środków finansowych na program Horyzont, InvestEU, FST, rozwój obszarów wiejskich i RescEU. Symulacje te nie uwzględniają możliwego pozytywnego wpływu reform strukturalnych, który może być znaczący.

2020 r.⁸ i jest z nim spójny. W planie przewiduje się wyeliminowanie głównych przeszkód utrudniających w Grecji wzrost w długim okresie, w tym w szczególności znaczącej luki inwestycyjnej; uwzględnia się przy tym potrzebę podniesienia jakości edukacji, a także poprawy efektywności oraz jakości administracji publicznej i systemu wymiaru sprawiedliwości. Realizacja zaplanowanych aktywnych polityk w zakresie rynku pracy, w tym umożliwienie przekwalifikowania i doskonalenia zawodowego, może przyczynić się do zwiększenia uczestnictwa w rynku pracy i zatrudnienia, w tym także kobiet.

- (18) Oczekuje się, że część działań przyczyni się do zwiększenia wydajności gospodarki. Niektóre reformy mają poprawić otoczenie działalności gospodarczej oraz ułatwić jej prowadzenie, a dopełnieniem tego mają być postępy w cyfryzacji. Przewiduje się modernizację administracji publicznej i zmniejszenie obciążeń regulacyjnych i administracyjnych, a usprawnienia w administracji podatkowej powinny pomóc w stworzeniu otoczenia podatkowego bardziej sprzyjającego wzrostowi. Plan obejmuje także ambitny program poprawy efektywności oraz jakości systemu wymiaru sprawiedliwości poprzez cyfryzację, rewizję map sądownictwa oraz projekty zakładające inwestycje w kapitał rzeczowy i ludzki. Ponadto oczekuje się, że skierowanie dodatkowych środków pieniężnych do sektora prywatnego za pośrednictwem instrumentu pożyczkowego będzie stymulować inwestycje prywatne.
- (19) Plan zawiera kompleksowy zestaw działań mających pomóc w rozwiązywaniu problemu niedoborów na rynku pracy oraz zwiększyć spójność społeczną. Działania te mają polegać na budowaniu zdolności instytucji działających w obszarze zatrudnienia i spraw społecznych. Ponadto oczekuje się, że w wyniku rewizji kodeksu pracy oraz poprawy efektywności administracji publicznej dzięki cyfryzacji oraz lepszemu monitorowaniu rynku pracy zmniejszy się podatność na wstrząsy. Ponadto działania te mają przyczynić się także do poprawy spójności poprzez wspieranie uczestnictwa w rynku pracy, w tym m.in. słabszych grup.
- (20) Oczekuje się, że wdrożenie planu pomoże skutecznie sprostać wielu różnym wyzwaniom związanym z zatrudnieniem oraz wyzwaniom społecznym, które są istotne dla realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych. W celu wspierania równych szans i dostępu do rynku pracy w planie przewidziano nową strategię na rzecz uczenia się przez całe życie oraz modernizację systemu doskonalenia zawodowego i przekwalifikowania. Reforma zakłada ponowne opracowanie i aktualizację obecnych rozdrobnionych programów, opracowanie nowych programów nauczania powiązanych z potrzebami na rynku pracy oraz ram oceny dla podmiotów oferujących programy doskonalenia zawodowego. Przewiduje się także inwestycje w dalsze podnoszenie poziomu kształcenia i szkolenia zawodowego. Aby zwiększyć dynamikę rynku pracy, Grecja planuje znaczące inwestycje w programy umożliwiające doskonalenie zawodowe i przekwalifikowanie.

Nie czynić poważnych szkód

⁸ Plan został opublikowany (w języku greckim) i jest dostępny na stronie rządowej: https://government.gov.gr/wp-content/uploads/2020/11/growth_plan_2020-11-23_1021.pdf

- (21) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. d) i sekcją 2.4 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności ma zapewnić, aby żadne z działań służących realizacji reform i projektów inwestycyjnych ujętych w planie odbudowy i zwiększania odporności nie czyniło poważnych szkód dla celów środowiskowych (rating A) w rozumieniu art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852⁹ (zasada „nie czyn poważnych szkód”).
- (22) Plan odbudowy i zwiększania odporności ma zapewnić, aby żadne z ujętych w nim działań nie czyniło poważnych szkód dla sześciu celów środowiskowych w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) 2020/852, obejmujących w szczególności: łagodzenie zmian klimatu i adaptację do zmian klimatu, zrównoważone wykorzystywanie i ochronę zasobów wodnych i morskich, gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrolę oraz ochronę i odbudowę bioróżnorodności i ekosystemów. Grecja przedstawiła uzasadnienia w oparciu o wytyczne techniczne Komisji dotyczące zasady „nie czyn poważnych szkód” (2021/C 58/01). W stosownych przypadkach Grecja zaproponowała podjęcie działań ograniczających ryzyko, aby nie doprowadzić do powstania poważnych szkód, a wdrożenie tych działań należy zapewnić za pomocą odpowiednich kamieni milowych i wartości docelowych.
- (23) Szczególną uwagę zwraca się na programy horyzontalne, w tym te, na których realizację występuje się o pożyczkę, w przypadku gdy wymogi dotyczące zgodności z zasadą „nie czyn poważnych szkód” zostały uwzględnione w strukturze programów i powinny być określone w kamieniu milowym lub wartości docelowej.

Przyczynienie się do zielonej transformacji, w tym bioróżnorodności

- (24) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. e) i sekcją 2.5 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera działania, które w dużym stopniu przyczyniają się (rating A) do zielonej transformacji, w tym do różnorodności biologicznej, lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom. Działania wspierające realizację celów klimatycznych stanowią kwotę wynoszącą 37,5 % łącznej alokacji w ramach planu, obliczoną zgodnie z metodyką określoną w załączniku VI do rozporządzenia (UE) 2021/241. Zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności jest spójny z informacjami zawartymi w krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu do 2030 r.
- (25) Oczekuje się, że reformy i inwestycje znacząco przyczynią się do postępów w realizacji celów Grecji w zakresie dekarbonizacji i transformacji energetycznej określonych w krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu (NECP 2030) oraz w planie działań na rzecz osiągnięcia neutralności pod względem emisji dwutlenku węgla do 2050 r., co będzie stanowić wkład w realizację wartości docelowej i celu Unii w dziedzinie klimatu. W szerszej zakrojonych planach krajowych takich, jak: krajowa długoterminowa strategia renowacji, strategia gospodarowania odpadami, ponowne zalesianie, gospodarka o obiegu zamkniętym i różnorodność biologiczna,

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

przewidziano różne inwestycje, które mają przyczynić się do zielonej transformacji oraz do realizacji tych strategii.

- (26) W planie odbudowy i zwiększania odporności przewidziano działania uwzględniające wyzwania w wielu obszarach zielonej transformacji. W obszarze czystej energii plan obejmuje zarówno reformy, jak i inwestycje, które mają zwiększyć udział energii ze źródeł odnawialnych w koszyku energetycznym Grecji. Planuje się znaczące inwestycje, które mają zwiększyć efektywność energetyczną starzejących się budynków mieszkalnych w Grecji i które zostaną uzupełnione działaniami ukierunkowanymi na gospodarstwa domowe dotknięte ubóstwem energetycznym. Także działania wspierające mobilność zgodną z zasadami zrównoważonego rozwoju, obejmujące zarówno reformy, jak i inwestycje mające usprawnić miejski transport publiczny oraz rozwinąć infrastrukturę dla pojazdów elektrycznych, stanowią znaczący wkład w realizację celów w dziedzinie klimatu i środowiska. W planie przewidziano inwestycje, które mają przyczynić się do wspierania różnorodności biologicznej poprzez ponowne zalesianie w celu odtworzenia zdegradowanych ekosystemów leśnych, a także zapewnienie lepszej ochrony środowiska dzięki wprowadzeniu systemu monitorowania gatunków i typów siedlisk. Planowane są także inwestycje w odniesieniu do rolnictwa zrównoważonego, które mają wspierać innowacyjność i chronić środowisko poprzez poprawę profilu środowiskowego gospodarstw rolnych oraz łagodzić skutki zmiany klimatu. Ponadto, instrument pożyczkowy powinien być ukierunkowany na działania związane z klimatem w wybranych obszarach interwencji, takich jak: efektywność energetyczna i projekty demonstracyjne na rzecz sektora prywatnego, które mogą doprowadzić do znaczących oszczędności energii lub zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych oraz do wytworzenia nowych zdolności w zakresie energii ze źródeł odnawialnych (energia słoneczna i wiatrowa) i stworzenia inteligentnych systemów energetycznych.
- (27) Jeżeli chodzi o cele środowiskowe określone w rozporządzeniu (UE) 2020/852¹⁰, plan obejmuje działania w zakresie łagodzenia zmiany klimatu, które mają przyczynić się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych głównie poprzez poprawę efektywności energetycznej budynków. W planie opisano szereg działań związanych z adaptacją do zmian klimatu, w tym przygotowanie lokalnych planów miejskich, które mają ułatwić odnowę obszarów miejskich oraz sprawić, że miasta staną się bardziej odporne na zmianę klimatu, a także wzmocnić infrastrukturę łagodzącą skutki powodzi. Działania dotyczące zaopatrzenia w wodę oraz ścieków miejskich są powiązane z określonymi wartościami docelowymi, co ma ograniczyć wycieki wody i zużycie energii, a tym samym przyczynić się do bardziej zrównoważonego korzystania z zasobów wodnych. Jeżeli chodzi natomiast o różnorodność biologiczną, w planie przewidziane jest działanie w zakresie ponownego zalesiania, w którego efekcie powierzchnia zalesiona ma się zwiększyć o 16 500 ha, a wykorzystane mają być głównie gatunki rodzime.

Przyczynienie się do transformacji cyfrowej

- (28) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. f) i sekcją 2.6 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera działania, które skutecznie

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

przyczyniają się w dużym stopniu (rating A) do transformacji cyfrowej lub do sprostania związanym z tym wyzwaniom. Działania wspierające realizację celów cyfrowych stanowią kwotę wynoszącą 23,3 % łącznej alokacji w ramach planu, obliczoną zgodnie z metodyką określoną w załączniku VII do rozporządzenia (UE) 2021/241.

- (29) Plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje działania w obszarach transformacji cyfrowej, uwzględniające związane z tym wyzwania i są ogólnie dobrze dostosowane do kluczowych celów strategii cyfrowej Unii oraz priorytetów związanych z cyfryzacją, które Komisja określiła w rocznej strategii zrównoważonego wzrostu gospodarczego na 2021 r. Działania te dotyczą łączności, interoperacyjności w projektowaniu usług użyteczności publicznej, cyberbezpieczeństwa, sztucznej inteligencji, rozwoju umiejętności cyfrowych, dostępności otwartych danych, wzmocnienia pozycji kobiet, osób starszych i słabszych grup oraz ich równego uczestnictwa w erze cyfrowej. Komponent 2.1 planu obejmuje inwestycje w celu ułatwienia instalacji infrastruktury światłowodowej w budynkach, rozwój sieci 5G obejmujących wszystkie najważniejsze greckie autostrady, położenie podmorskich kabli światłowodowych, aby zapewnić połączenie z wyspami greckimi oraz z Cyprzem, a także wykorzystanie technologii i zastosowań kosmicznych. W wyniku reform powstaną ramy, które są niezbędne do ułatwienia przechodzenia na szybkie łącza szerokopasmowe oraz na technologię 5G. Działania przewidziane w komponencie 2.2 dotyczą transformacji cyfrowej podmiotów sektora publicznego w odniesieniu do archiwów i zaawansowanych usług cyfrowych, usprawnień procesów biznesowych, zwiększonej interoperacyjności systemów i danych, strategii i polityk w zakresie cyberbezpieczeństwa i zarządzania danymi, a także szerszego wykorzystania zaawansowanych technologii, takich jak przetwarzanie w chmurze oraz duże zbiory danych. Komponent 2.3 w połączeniu z działaniami w ramach komponentu 4.1 ma przyspieszyć wprowadzanie technologii cyfrowych przez przedsiębiorstwa, szczególnie MŚP, dzięki inicjatywom ukierunkowanym na główne wyzwania związane z włączeniem cyfrowym. Te inicjatywy mają umożliwić stworzenie cyfrowego ekosystemu dla przedsiębiorstw oraz wspierać MŚP w uzyskaniu dostępu do usług cyfrowych, platform i przestrzeni danych oraz pozyskaniu kas opartych na nowych technologiach oraz terminali płatniczych. W powiązaniu z innymi działaniami wchodzącymi w zakres komponentów 4.1 i 4.6 działania w ramach komponentu 2.3 mają przyczynić się do transformacji cyfrowej greckiego przemysłu, przyspieszenia realizacji idei „Przemysł 4.0” oraz przekształcania modeli biznesowych przedsiębiorstw w celu zwiększenia ich konkurencyjności i odporności. Plan obejmuje także działania (komponent 3.2) mające zniwelować obecną przepaść cyfrową pod względem kapitału ludzkiego poprzez modernizację systemu uczenia się przez całe życie oraz przez zapewnienie pracownikom możliwości doskonalenia zawodowego i przekwalifikowania zgodnie z potrzebami rynku, ze szczególnym naciskiem na umiejętności cyfrowe. Oczekuje się, że takie działania przyczynią się do zniwelowania przepaści cyfrowej oraz do podniesienia poziomu podstawowych umiejętności cyfrowych w całym społeczeństwie. Ponadto instrument pożyczkowy powinien być ukierunkowany na działania związane z cyfryzacją w wielu obszarach interwencji, w szczególności poprzez inwestycje w sieci szerokopasmowe o bardzo dużej przepustowości, inwestycje w cyfryzację zarówno MŚP, jak i dużych przedsiębiorstw, inwestycje w rozwój i wdrażanie technologii w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, zaawansowanych technologii cyfrowych oraz innych rodzajów infrastruktury ICT.

- (30) Wydaje się, że działania w zakresie transformacji cyfrowej, które zostały przewidziane w planie, są dobrze dostosowane do aspektów, które w Grecji wymagają poprawy w dziedzinie cyfrowej i które zidentyfikowano za pomocą indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego. Działania te mają skutecznie uzupełniać obecne krajowe plany i inicjatywy oraz znacząco przyczynić się, w łącznym ujęciu, do transformacji cyfrowej greckiej gospodarki i greckiego społeczeństwa poprzez wpłynięcie na poprawę konkurencyjności i odporności gospodarki przy jednoczesnym zapewnieniu włączenia społecznego. Ponadto oczekuje się, że działania te spowodują zmiany transformacyjne i będą miały trwały wpływ.

Trwały wpływ

- (31) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. g) i sekcją 2.7 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan odbudowy i zwiększania odporności ma mieć trwały wpływ na Grecję w dużym stopniu (rating A).
- (32) Plan obejmuje szereg reform, które według przewidywań mają spowodować trwałe zmiany w polityce prowadzonej w poszczególnych dziedzinach i ułatwić jej skuteczną realizację. Reformy, które mają zmniejszyć obciążenie administracyjne w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz poprawić jakość regulacji, sprzyjają tworzeniu równych warunków działania dla przedsiębiorstw i uwolnieniu potencjału inwestycyjnego Grecji. Aby to osiągnąć, podjęte zostaną działania w celu wzmocnienia nadzoru rynku, które powinny ułatwić skuteczną realizację polityki. W odniesieniu do polityki energetycznej, racjonalizacja procedury udzielania koncesji na instalacje wykorzystujące odnawialne źródła energii ma pomóc skrócić długi obecnie czas wdrażania odnawialnych źródeł energii oraz wesprzeć zieloną transformację Grecji przy jednoczesnym przestrzeganiu przepisów ochrony środowiska. Reformy sektora finansowego mają na celu ulepszenie procesów decyzyjnych w zakresie przyznawania kredytów oraz wzmocnienie rynku kredytów zagrożonych poprzez rozwiązanie kwestii asymetrii informacji oraz wzmocnienie rynków kapitałowych, co zwiększyłoby odporność gospodarczą Grecji na przyszłe wstrząsy. Oczekuje się, że znaczące inicjatywy mające usprawnić system zarządzania na wszystkich poziomach administracji publicznej, unowocześnić procedury naboru pracowników, a także wzmocnić krajowe ramy w dziedzinie zamówień publicznych i ramy antykorupcyjne pozwolą wyeliminować istniejące słabości strukturalne. Ważne reformy systemu wymiaru sprawiedliwości mają na celu jego modernizację oraz poprawę jego jakości i efektywności m.in. poprzez rewizję mapy sądownictwa oraz cyfryzację i doskonalenie zawodowe sędziów i referendarzy sądowych.
- (33) Inwestycje przewidziane w planie mają zaradzić podstawowym przyczynom najważniejszych wyzwań i wydają się zrównoważone pod względem finansowym i budżetowym. Przewidziane są liczne inwestycje w infrastrukturę cyfrową dla administracji publicznej, zarówno na poziomie centralnym, jak i gminnym. Oczekuje się, że wraz z kompleksowym programem uproszczeń inwestycje te zaowocują trwałą zmianą strukturalną w funkcjonowaniu administracji oraz przyczynią się do podniesienia poziomu cyfrowych usług publicznych dla obywateli i przedsiębiorstw, który obecnie jest bardzo niski. Ponadto znaczące inwestycje cyfrowe w administracji podatkowej mają przyczynić się do zwalczania uchylania się od opodatkowania i przemytu oraz zmniejszyć obciążenie administracyjne podatników. Wprowadzenie cyfrowych procedur i narzędzi w systemie wymiaru sprawiedliwości, w połączeniu ze

szkoleniem sędziów i pracowników wymiaru sprawiedliwości będzie sprzyjać lepszej pracy sądów. Oczekuje się, że inwestycje w edukację, dobrobyt społeczny, ochronę zdrowia i służby zatrudnienia, a także w doskonalenie zawodowe i przekwalifikowanie pracowników, ze szczególnym naciskiem na umiejętności ekologiczne i cyfrowe, zapewnią odporność i przyczynią się do poprawy jakości tych kluczowych usług w trwały sposób sprzyjający włączeniu społecznemu. Przewiduje się także znaczące inwestycje, które mają ułatwić osiągnięcie długoterminowych celów polityki w dziedzinie środowiska i polityki dotyczącej dekarbonizacji, w tym renowację budynków w celu zwiększenia efektywności energetycznej, strategiczne ekologiczne projekty rewitalizacji obszarów miejskich, działania w zakresie rekultywacji gruntów przekształconych działalnością branży węgla brunatnego, instalację infrastruktury ładowania dla pojazdów elektrycznych oraz działania wspierające ponowne zalesianie i rolnictwo zrównoważone. Trwały wpływ planu można również zwiększyć, wykorzystując synergii między planem a innymi programami finansowanymi przez Unię Europejską (m.in. z funduszy w ramach polityki spójności oraz InvestEU), w szczególności poprzez znaczące działania ukierunkowane na mocno utrwalone wyzwania terytorialne i promowanie zrównoważonego rozwoju.

Monitorowanie i realizacja

- (34) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. h) i sekcją 2.8 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 ustalenia zaproponowane w planie odbudowy i zwiększania odporności są adekwatne (rating A), aby zapewnić skuteczne monitorowanie i realizację planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym planowanego harmonogramu działań, kamieni milowych i wartości docelowych oraz związanych z nimi wskaźników.
- (35) W planie odbudowy i zwiększania odporności przedstawiono system kontroli zarządczej z udziałem czterech organów obejmujących agencję koordynacyjną ds. Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, odpowiednie służby właściwych ministerstw, instytucje wykonawcze oraz Komisję ds. Audytu Finansowego (EDEL). Ogólną odpowiedzialność za koordynację realizacji i monitorowania powierzono ustanowionej niedawno agencji koordynacyjnej ds. Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, która stanowi część Ministerstwa Finansów. Większość instytucji wykonawczych odpowiedzialnych za wdrażanie działań trzeba jeszcze wskazać. Zgodnie z art. 20 ust. 5 lit. e) rozporządzenia (UE) 2021/241 Grecja powinna należycie ustanowić system zarządzania i kontroli przed przedłożeniem Komisji Europejskiej pierwszego wniosku o płatność, aby zapewnić zgodność z art. 22 tego rozporządzenia. Plan zawiera również szczegółowe zestawienie przewidywanych procesów monitorowania i sprawozdawczości.
- (36) Kamienie milowe i wartości docelowe greckiego planu stanowią odpowiedni system monitorowania realizacji planu. Są one zasadniczo wystarczająco jasne i wyczerpujące, aby zapewnić możliwość śledzenia i weryfikacji postępów. Ponadto kamienie milowe i wartości docelowe są adekwatne i akceptowalne, ponieważ ich zakres odzwierciedla ogólne cele działań.
- (37) Kamienie milowe i wartości docelowe odnoszą się również do zakończonych już działań, które kwalifikują się zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia. Do uzasadnienia

wniosku o wypłatę wymagane jest osiągnięcie w zadowalającym stopniu tych kamieni milowych i wartości docelowych.

- (38) Państwa członkowskie powinny zadbać o to, by informowano o wsparciu udzielonym w ramach Instrumentu i potwierdzano takie wsparcie zgodnie z art. 34 rozporządzenia (UE) 2021/241. W ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego można wystąpić o wsparcie techniczne, służące pomocą państwom członkowskim w realizacji ich planu.

Kalkulacja kosztów

- (39) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. i) i sekcją 2.9 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 przedstawione w planie uzasadnienie kwoty szacunkowych łącznych kosztów planu jest w umiarkowanym stopniu (rating B) racjonalne i wiarygodne, zgodne z zasadą efektywności kosztowej i proporcjonalne do spodziewanego wpływu na krajową gospodarkę i społeczeństwo.
- (40) Dostarczono zestawienie kosztów w rozbiciu na poszczególne działania, przy czym metoda kalkulacji kosztów różni się w indywidualnych przypadkach, a najczęściej stosowano podejście oddolne. W przypadku znaczącej większości działań koszty ocenia się jako racjonalne, wiarygodne, zgodne z zasadą efektywności kosztowej i proporcjonalne. Kwota szacunkowych łącznych kosztów planu odbudowy i zwiększania odporności jest także proporcjonalna do spodziewanego wpływu na gospodarkę i społeczeństwo, a uzasadnienia dotyczące szacunku kosztów są ogólnie wystarczające. W kilku ograniczonych przypadkach szacunkowe koszty w umiarkowanym stopniu wykraczają poza zakres kosztów, jaki wyznaczają porównywalne projekty. Ocenę szacunków kosztów przeprowadził konsultant zewnętrzny, a zatwierdziła je Krajowa Rada ds. Produktowności Grecji. Na koniec, szacunkowy łączny koszt planu odbudowy i zwiększania odporności jest zgodny z zasadą efektywności kosztowej i proporcjonalny do spodziewanego wpływu na krajową gospodarkę i społeczeństwo.

Ochrona interesów finansowych

- (41) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. j) i sekcją 2.10 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 ustalenia zaproponowane w planie odbudowy i zwiększania odporności są adekwatne (rating A), aby zapobiegać korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów, a także aby je wykrywać i eliminować, podczas korzystania ze środków finansowych udostępnionych na podstawie tego rozporządzenia, i ustalenia te mają skutecznie zapobiegać podwójnemu finansowaniu w ramach tego rozporządzenia i innych programów unijnych. Pozostaje to bez uszczerbku dla stosowania innych instrumentów i narzędzi służących propagowaniu i egzekwowaniu przestrzegania prawa UE, w tym stosowanych w celu zapobiegania korupcji, nadużyciom finansowym i konfliktom interesów oraz ich wykrywania i korygowania, a także w celu ochrony finansów Unii zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2092.
- (42) Wyznacza się dodatkowy kamień milowy zawierający wymóg określenia zakresu uprawnień Komisji ds. Audytu Finansowego oraz utworzenia systemów zarządzania i kontroli oraz systemów audytu, aby móc: a) zapewnić gromadzenie danych oraz

monitorowanie osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych; b) umożliwić przygotowanie deklaracji zarządczych i podsumowania audytu oraz wniosków o płatność, a także c) ustanowić niezbędne procedury w celu gromadzenia i przechowywania danych na temat beneficjentów, wykonawców, podwykonawców i beneficjentów rzeczywistych zgodnie z art. 22 rozporządzenia (UE) 2021/241 na potrzeby pierwszego wniosku o płatność do dnia 30 września 2021 r. Należy sporządzić specjalne sprawozdanie z audytu systemu. Jego przedmiotem powinna być analiza wszelkich stwierdzonych słabości systemu oraz podjętych lub planowanych działań naprawczych.

- (43) System kontroli i audytu zaprojektowany przez Grecję został opracowany w sposób spójny, aby spełniał wymogi rozporządzenia (UE) 2021/241. System kontroli wewnętrznej opiera się na solidnych procesach i strukturach: wyraźnie określono role i obowiązki podmiotów zaangażowanych w kontrole i audyty, odpowiednie funkcje kontrolne rozdzielono we właściwy sposób, a także zapewniono niezależność podmiotów przeprowadzających audyty. Komisja ds. Audytu Finansowego przeprowadza audyty, aby skontrolować, czy instytucje wykonawcze, które powinny zająć się zarządzaniem zatwierdzonymi projektami i ich realizacją, stosują procedury, aby zapobiegać nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów, a także aby je wykrywać i eliminować, podczas korzystania ze środków finansowych udostępnionych na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/241, w tym ustalenia mające na celu unikanie podwójnego finansowania w ramach innych programów unijnych oraz zapewnienie przestrzegania odpowiednich przepisów. Każda instytucja wykonawcza jest oceniana pod kątem ryzyka nieodłącznego i ryzyka zawodności systemu kontroli wewnętrznej, a Komisja ds. Audytu Finansowego wyznacza swoje priorytety w zakresie audytu na podstawie hierarchii ryzyka. Stosuje się kilka warstw kontroli, aby zapobiegać podwójnemu finansowaniu na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/241 i innych programów unijnych. Niezależni biegli rewidentzi powinni przeprowadzać audyty instytucji wykonawczych odpowiedzialnych za wdrażanie inwestycji i reform oraz zarządzanie nimi. Zadanie zapewnienia ogólnej koordynacji i monitorowania planu odbudowy i zwiększania odporności powierzono agencji koordynacyjnej ds. Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, która stanowi także pojedynczy punkt do kontaktu między władzami greckimi a Komisją. Agencja koordynacyjna ds. Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności powinna przedkładać Komisji wnioski o płatność w cyklu półrocznym po tym, jak za pomocą systemu informacji zarządczej RRF zweryfikuje, czy osiągnięto kamienie milowe i wartości docelowe; wnioskowi towarzyszyć będzie deklaracja zarządcza oraz zestawienie audytów przeprowadzonych przez Komisję ds. Audytu Finansowego. Przewiduje się, że podmioty odpowiedzialne za kontrole powinny dysponować umocowaniami prawnymi i zdolnościami administracyjnymi do pełnienia przewidzianych dla nich ról i zadań.
- (44) Grecja wskazała, że w opracowaniu jest narzędzie informatyczne na potrzeby zarządzania i sprawozdawczości w związku z kamieniami milowymi i wartościami docelowymi, co pozwoli spełnić szczegółowe wymogi dotyczące zarządzania i sprawozdawczości opisane w planie. Zgodnie z art. 20 ust. 5 lit. e) rozporządzenia (UE) 2021/241 Grecja powinna wdrożyć ten środek, aby zapewnić zgodność z art. 22 tego rozporządzenia.

Spójność planu

- (45) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. k) i sekcją 2.11 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2021/241 plan zawiera w dużym stopniu (rating A) działania służące realizacji reform i projektów inwestycji publicznych, które mają spójny charakter.
- (46) Reformy i inwestycje zaproponowane w greckim planie odbudowy i zwiększania odporności wzajemnie się uzupełniają. Są one oparte na kompleksowym planie na rzecz wzrostu, co gwarantuje, że będą spójnie przyczyniać się w przyszłości do inteligentnego, zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Cztery główne filary planu: (i) zielona transformacja, (ii) cyfrowa transformacja, (iii) zatrudnienie, umiejętności i spójność społeczna oraz (iv) inwestycje prywatne i transformacja gospodarki są ściśle ze sobą powiązane i wzajemnie się wzmacniają. Obejmują one działania związane z transformacją cyfrową, które są kluczowymi czynnikami sprzyjającymi zielonej transformacji greckiej gospodarki oraz przejściu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Podobnie oczekuje się, że uwzględnienie kryteriów związanych z klimatem i kryteriów zrównoważonego rozwoju określonych w filarze dotyczącym zielonej transformacji zwiększy tempo wdrażania technologii cyfrowych oraz ułatwi realizację filara cyfrowego. Inwestycje strategiczne w cyfrowe projekty obejmujące wiele krajów oraz powstające technologie mają pomóc osiągnąć odpowiednią skalę i interoperacyjność. Oczekuje się, że trzeci filar zagwarantuje, że cyfrowa i zielona transformacja będzie sprawiedliwa dla całego społeczeństwa greckiego dzięki wyznaczonym priorytetom, które obejmują tworzenie trwałych miejsc pracy, ulepszenie systemu edukacji oraz podnoszenie umiejętności, a także świadczenie usług zdrowotnych i opieki społecznej, które będą charakteryzować się wysoką jakością i skutecznością. W czwartym filarze planuje się uruchomienie inwestycji publicznych i prywatnych w celu pobudzenia konkurencyjności, wspierania poprawy wydajności oraz wzrostu w perspektywie długookresowej, tworzenia nowych miejsc pracy, a jednocześnie tworzenie ram instytucjonalnych, które mają umożliwić urzeczywistnienie się w Grecji cyfrowej i zielonej transformacji.

Równość szans

- (47) W planie określono szereg środków, które mają przyczynić się do sprostania wyzwaniom w dziedzinie równości płci i równych szans dla wszystkich. Środki te obejmują reformy i inwestycje w takich obszarach, jak: zatrudnienie, umiejętności, zdrowie i spójność społeczna. W gronie beneficjentów znajdują się długotrwale bezrobotni, osoby z niepełnosprawnościami, osoby doświadczające bezdomności, osoby pochodzące z mniejszości etnicznych, migranci oraz osoby ubiegające się o azyl, a także osoby żyjące w skrajnym ubóstwie. W planie przewiduje się także propagowanie świadomości w zakresie różnorodności w sektorze prywatnym i publicznym oraz wzmocnienie mechanizmów monitorowania. Jeżeli chodzi o równość płci, w planie określono różne środki na rzecz promowania uczestnictw kobiet w rynku pracy, m.in. poprzez ukierunkowane dofinansowanie zatrudnienia oraz programy podnoszenia kwalifikacji, a także poprzez rozszerzenie oferty placówek wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem. Ponadto kilka innych działań, które nie zostały wyraźnie ukierunkowane na promowanie równych szans, obejmuje aspekt równościowy. Na etapie wdrażania planu należy zapewnić gromadzenie danych zdezagregowanych według płci i pochodzenia etnicznego, aby umożliwić lepszą ocenę i monitorowanie kwestii równości.

Samoocena bezpieczeństwa

- (48) W planie przewidziano samoocenę bezpieczeństwa w przypadku inwestycji w zdolności cyfrowe i łączność. Jeżeli chodzi o inwestycje w łączność, a szczególnie w sieci 5G, w planie zidentyfikowano odpowiednie kwestie związane z bezpieczeństwem oraz rodzaje ryzyka, jakie się z nimi wiąże, a także środki zmniejszające ryzyko, które mają zostać uchwalone w odniesieniu do każdego z nich w oparciu o wspólne obiektywne kryteria określone w ramach unijnego zestawu narzędzi na potrzeby cyberbezpieczeństwa sieci 5G.

Projekty transgraniczne i dotyczące wielu krajów

- (49) Plan przewiduje kilka projektów transgranicznych i dotyczących wielu krajów, głównie w obrębie filara cyfrowego. Zaproponowano projekty inwestycyjne o wymiarze cyfrowym, takie jak np. inwestycja w korytarze 5G, która ma wspierać rozwój korytarza transgranicznego Saloniki-Sofia-Belgrad, oraz inwestycja „Małe satelity”, która ma zapewnić interoperacyjność z inicjatywą dotyczącą europejskiej infrastruktury komunikacji kwantowej (EuroQCI)¹¹. Ponadto oczekuje się, że projekt inwestycyjny „Podmorskie kable światłowodowe” zapewni wsparcie na instalację podmorskich kabli światłowodowych, które połączą Grecję kontynentalną z jej wyspami oraz z Cyprzem. W planie przewiduje się także inwestycje w nowy system obliczeń wielkiej skali w celu modernizacji istniejącego systemu w ramach krajowych infrastruktur na potrzeby badań i technologii oraz wzajemne połączenie między tym systemem a superkomputerami Wspólnego Przedsięwzięcia EuroHPC; a także utworzenie krajowego centrum operacyjnego ds. cyberbezpieczeństwa oraz tworzenie sieci kontaktów centrum z podobnymi centrami w innych państwach członkowskich. Plan obejmuje także ramy dotyczące usług europejskiej wspólnej infrastruktury danych, tzn. dostarczania centralnej infrastruktury i usług przetwarzania w chmurze.

Proces konsultacji

- (50) Plan zawiera specjalną sekcję, w której opisano proces konsultacji przeprowadzonych przed przedłożeniem planu Komisji. Wymienia się w nim również zainteresowane strony, z którymi w okresie od lipca 2020 r. do kwietnia 2021 r. przeprowadzono konsultacje w sprawie planu i które wniosły wkład w jego przygotowanie; są to przedstawiciele władz lokalnych i regionalnych, stowarzyszeń branżowych i innych stowarzyszeń gospodarczych, organizacje pozarządowe oraz główni partnerzy społeczni. W planie podano także przykłady zaleceń dotyczących reform i inwestycji uwzględnionych przy jego przygotowywaniu. Aby zapewnić odpowiedzialność odpowiednich podmiotów, kluczowe znaczenie ma zaangażowanie wszystkich odpowiednich władz lokalnych i zainteresowanych stron, w tym partnerów społecznych, w całym okresie realizacji inwestycji i reform przewidzianych w planie.

Pozytywna ocena

- (51) W następstwie wydania przez Komisję pozytywnej oceny greckiego planu odbudowy i zwiększania odporności Grecji i stwierdzenia, że plan spełnia w zadowalający sposób kryteria oceny określone w rozporządzeniu (UE) 2021/241, zgodnie z art. 20 ust. 2

¹¹ Zob. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/quantum>

tego rozporządzenia, w niniejszej decyzji należy określić reformy i projekty inwestycyjne niezbędne do zrealizowania planu, odpowiednie kamienie milowe, wartości docelowe i wskaźniki, a także kwotę udostępnianą przez Unię na wdrożenie planu w formie bezzwrotnego wsparcia finansowego i wsparcia w formie pożyczki.

Wkład finansowy

- (52) Szacunkowe łączne koszty planu odbudowy i zwiększania odporności Grecji wynoszą 31 164 331 515 EUR. Ponieważ plan odbudowy i zwiększania odporności spełnia w zadowalający sposób kryteria oceny określone w rozporządzeniu (UE) 2021/241, zgodnie z art. 20 ust. 2 tego rozporządzenia, a ponadto kwota szacunkowych łącznych kosztów planu odbudowy i zwiększania odporności jest wyższa od maksymalnego wkładu finansowego dostępnego dla Grecji, wkład finansowy przydzielony na plan odbudowy i zwiększania odporności Grecji powinien być równy łącznej kwocie wkładu finansowego dostępnego dla Grecji.
- (53) Zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 obliczenie maksymalnego wkładu finansowego dla Grecji jest aktualizowane do dnia 30 czerwca 2022 r. Tym samym, zgodnie z art. 23 ust. 1 tego rozporządzenia, kwotę dla Grecji należy teraz udostępnić do celów zaciągnięcia zobowiązania prawnego do dnia 31 grudnia 2022 r. Jeżeli będzie to konieczne w związku z aktualizacją maksymalnego wkładu finansowego, Rada, działając na wniosek Komisji, powinna zmienić bez zbędnej zwłoki niniejszą decyzję, aby uwzględnić zaktualizowany maksymalny wkład finansowy.
- (54) Aby wesprzeć dodatkowe reformy i inwestycje, Grecja wystąpiła ponadto o wsparcie w formie pożyczki. Maksymalna wielkość pożyczki, o którą wystąpiła Grecja, nie przekracza 6,8 % jej dochodu narodowego brutto z 2019 r. w cenach bieżących. Kwota szacunkowych łącznych kosztów planu odbudowy i zwiększania odporności jest wyższa niż suma wkładu finansowego dostępnego dla Grecji i wsparcia w formie pożyczki, o które wystąpiono.
- (55) Wsparcie, które zostanie udostępnione, jest finansowane z pożyczek zaciąganych przez Komisję w imieniu Unii na podstawie art. 5 decyzji Rady (UE, Euratom) 2020/2053¹². Wsparcie powinno być wypłacane w transzach, kiedy Grecja osiągnie w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe wskazane w odniesieniu do realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności.
- (56) Grecja wystąpiła o płatność zaliczkową w wysokości 13 % wkładu finansowego i 13 % pożyczki. Kwotę tę należy udostępnić Grecji z zastrzeżeniem wejścia w życie umowy w sprawie finansowania przewidzianej w art. 23 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241 i umowy pożyczki przewidzianej w art. 15 ust. 2 tego rozporządzenia i zgodnie z tymi umowami.
- (57) Niniejsza decyzja powinna pozostawać bez uszczerbku dla wyniku wszelkich procedur dotyczących przyznawania funduszy unijnych w ramach jakiegokolwiek innego programu UE niż na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/241 lub procedur dotyczących zakłóceń funkcjonowania rynku wewnętrznego, które mogą zostać

¹² Dz.U. L 424 z 15.12.2020, s. 1.

wszczęte, w szczególności na mocy art. 107 i 108 Traktatu. Niniejsza decyzja nie uchyla obowiązku powiadomienia Komisji przez państwo członkowskie, na podstawie art. 108 Traktatu, o przypadkach potencjalnej pomocy państwa,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Zatwierdzenie oceny planu odbudowy i zwiększania odporności

Zatwierdza się ocenę planu odbudowy i zwiększania odporności Grecji na podstawie kryteriów przewidzianych w art. 19 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/241. Reformy i projekty inwestycyjne w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności, ustalenia oraz harmonogram monitorowania i realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, w tym odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe oraz dodatkowe kamienie milowe i wartości docelowe związane z płatnością pożyczki, odpowiednie wskaźniki dotyczące osiągnięcia planowanych kamieni milowych i wartości docelowych oraz ustalenia dotyczące sposobu zapewnienia Komisji pełnego dostępu do odpowiednich danych bazowych określono w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Wkład finansowy

1. Unia udostępnia Grecji wkład finansowy w formie bezzwrotnego wsparcia w wysokości 17 769 942 602 EUR¹³. Kwota 13 515 279 418 EUR jest dostępna do celów zaciągnięcia zobowiązań prawnych do dnia 31 grudnia 2022 r. O ile kwota obliczona dla Grecji w wyniku aktualizacji przewidzianej w art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 jest równa tej kwocie albo wyższa od niej, udostępniana jest dodatkowa kwota w wysokości 4 254 663 184 EUR do celów zaciągnięcia zobowiązań prawnych w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.
2. Wkład finansowy Unii jest udostępniany Grecji przez Komisję w transzach zgodnie z załącznikiem. Kwotę 2 310 092 538 EUR udostępnia się jako płatność zaliczkową, która jest równa 13 % wkładu finansowego. Płatności zaliczkowe i transze mogą być wypłacane przez Komisję w jednej racie albo w kilku ratach. Wielkość rat zależy od dostępności środków finansowych.
3. Płatności zaliczkowe są uruchamiane z zastrzeżeniem wejścia w życie umowy w sprawie finansowania przewidzianej w art. 23 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241 i zgodnie z tą umową. Płatności zaliczkowe rozlicza się względem wypłacanych transz.

¹³ Ta kwota odpowiada alokacji finansowej po odliczeniu proporcjonalnego udziału wydatków Grecji określonych w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241, obliczonej zgodnie z metodyką przyjętą w art. 11 tego rozporządzenia.

4. Uruchomienie transz zgodnie z umową w sprawie finansowania jest uzależnione od dostępności środków finansowych oraz od decyzji Komisji podjętej zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) 2021/241 i stwierdzającej, że Grecja osiągnęła w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe wskazane w odniesieniu do realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności. Z zastrzeżeniem wejścia w życie zobowiązań prawnych, o których mowa w ust. 1, aby kwalifikować się do płatności, kamienie milowe i wartości docelowe powinny zostać osiągnięte nie później niż w dniu 31 sierpnia 2026 r.

Artykuł 3 *Wsparcie w formie pożyczki*

1. Unia udostępnia Grecji pożyczkę w wysokości maksymalnie 12 727 538 920 EUR.
2. Wsparcie w formie pożyczki jest udostępniane Grecji przez Komisję w transzach zgodnie z załącznikiem. Kwotę 1 654 580 060 EUR udostępnia się jako płatność zaliczkową, która jest równa 13 % pożyczki. Płatności zaliczkowe i transze mogą być wypłacane przez Komisję w jednej racie albo w kilku ratach. Wielkość rat zależy od dostępności środków finansowych.
3. Płatności zaliczkowe są uruchamiane z zastrzeżeniem wejścia w życie umowy pożyczki przewidzianej w art. 15 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241 i zgodnie z tą umową. Płatności zaliczkowe rozlicza się względem wypłacanych transz.
4. Uruchomienie transz zgodnie z umową pożyczki jest uzależnione od dostępności środków finansowych oraz od decyzji Komisji podjętej zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) 2021/241 i stwierdzającej, że Grecja osiągnęła w zadowalający sposób dodatkowe kamienie milowe i wartości docelowe powiązane z pożyczką i wskazane w odniesieniu do realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności. Aby kwalifikować się do płatności, dodatkowe kamienie milowe i wartości docelowe powiązane z pożyczką należy osiągnąć nie później niż w dniu 31 sierpnia 2026 r.

Artykuł 4 *Adresat decyzji*

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Greckiej.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Rady
Przewodniczący